

Högskolan
Kristianstad

Högskolan Kristianstad
291 88 Kristianstad
044 250 30 00
www.hkr.se

Utbildningsutvärdering av Masterprogrammet Integrerad Hälsovetenskap

År 2020

Bedömagrupp:

Elisabeth Rothenberg, biträdande Professor mat och måltidsvetenskap, Högskolan Kristianstad. Har lett gruppens arbete.

Hannie Lundgren, Forskningschef Region Skåne, arbetsmarknadsrepresentant.

Cecilia Fagerström, Professor Vårdvetenskap, Linnéuniversitetet

Klas Sjöberg, Docent Överläkare, Skånes Universitetssjukhus

Christine E. Laustsen, Doktorand i Hälsovetenskap, Högskolan Kristianstad, studentrepresentant

---

Inledning	1
Arbetsprocessen	1
Masterprogrammet i integrerad hälsovetenskap	2
Övergripande synpunkter	3
1. Kvalitetsstödjande utbildningsnära styrning.....	4
Utbildningens organisation	4
Programrådet.....	5
Kvalitetsutveckling	5
2. Adekvat stödstruktur för lärande inom utbildningen.....	6
3. Ändamålsenlig undervisning	7
4. Studenter med relevant yrkesberedskap – utbildningens resultat	10
Studenternas faktiska kompetens	10
Uttagna examina.....	12
Studenternas upplevelser av utbildningen och deras personliga utveckling.....	12
5. Långsiktigt avtryck i omvärlden – utbildningens långsiktiga effekter.....	13
Sammanfattning.....	14
Bilaga 1 Tidsplan	16

Inledning

Uppdraget har varit att genomföra en Utbildningsutvärdering av Masterprogrammet - Integrerad Hälsovetenskap vid Högskolan Kristianstad (HKR) i syfte att identifiera styrkor och svagheter, samt hot och möjligheter i det aktuella utbildningsprogrammet för att säkerställa hög utbildningskvalitet samt för att utveckla och förbättra programmet. Uppdraget är i linje med Universitetskanslersämbetets (UKÄs) utbildningsutvärderingar som både har ett kontrollerande och kvalitetsutvecklande syfte. Utvärderingens utgångspunkter har varit:

1. De europeiska riktlinjer som preciseras i *European Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*
2. UKÄs bedömningsgrunder för utbildningskvalitet
3. De utbildningskrav och mål som preciseras i Högskolelagen och Högskoleförordningen

Arbetsprocessen

Gruppen hade ett inledande möte 200218 då uppdraget diskuterades och en tidplan för arbetet drogs upp, se bilaga 1. Under detta möte delades också de fem bedömningsgrunderna för utbildningsutvärderingen upp mellan gruppens medlemmar så att var och en tog ett speciellt ansvar för var sin del. Den rapport som gruppen lägger fram ska ses som resultatet av ett gemensamt arbete där hela gruppen står bakom alla delar.

Gruppen har erhållit underlaget *Utbildningsutvärdering av Masterprogrammet. Integrerad Hälsovetenskap – Självvärdering* med tillhörande bilagor 200330:

- Bilaga A Lärartabell (Excelfil)
- Bilaga B Lärartid
- Bilaga C Målmatrix (Excelfil)
- Bilaga D Helårsstudenter och prestationsgrad
- Bilaga E Retention
- Bilaga F Genomsnittlig arbetsinsats
- Bilaga G Kostnad per helårsstudent
- Bilaga H Ekonomiskt resultat
- Bilaga I Examina
- Bilaga J Förstahandssökande
- Bilaga K Prio1-sökande

Utöver detta material begärdes extra underlag ut i form av kursplaner och Alumnundersökning. Även hemsidan har ingått i det material som gruppen granskat.

Gruppens andra möte hölls 200414. Då diskuterades Självvärderingsrapporten med utgångspunkt i SWOT-analysens fyra dimensioner och med sikte på att ta fram frågor inför lärosätessintervjuerna. Gruppens medlemmar tog var och en fram ett antal frågor utifrån den första preliminära text som vardera bedömningsledamot skrivit för sitt bedömningsområde,

som sedan sammanställdes i en "frågeguide". Vid möte den 200429 fastställdes slutligen de frågor som gruppen avsåg att ställa under lärosätessamtalerna. Vidare diskuterades hur samtalen skulle genomföras samt behovet av kompletterande material.

Lärosätessamtal genomfördes den 200511 med företrädare för studenter, lärare och ledning. En timme avsattes för varje samtalt, möjligen var tiden satt något för kort. Samtliga tre samtal spelades in parallellt med att anteckningar togs. Tyvärr deltog endast 2 studenter, vilka båda var i början av sin utbildning. Det innebär att de saknade överblick över utbildningens senare delar, vilket kan ha begränsat studentperspektivet i underlaget något. Efter lärosätessamtalerna reviderades de preliminära texterna samt tillfördes förslag till rekommendationer.

Den 200525 genomfördes ett möte för att diskutera rapporten och framför allt den slutgiltiga utformningen av gruppens rekommendationer. Utöver gruppens möten har åtskillig tid lagts på mailkontakt och på att ta fram innehållet i rapporten för att kunna ge konstruktiva rekommendationer till lärosätet.

Utvärderingen av de fem kvalitetsmålen bygger på erhållet skriftligt underlag tillsammans med vad som framkom under lärosätessamtalerna. Analysen har baserats på att identifiera styrkor och svagheter, hot och möjligheter, enligt SWOT-metod, och har mynnat ut i ett antal rekommendationer. En del rekommendationer nedan är snarlika, vilket beror på att samma frågor behandlats i flera av de fem kvalitetsmålen.

Masterprogrammet i integrerad hälsovetenskap

Masterprogrammet ligger under Fakulteten för hälsovetenskap. Det ges på halvfart, helt och hållet på distans. All undervisning sker på engelska då det riktar sig till såväl nationella som internationella studenter. Syftet med halvfart på distans är att möjliggöra studier på avancerad nivå för yrkesverksamma personer. Det har funnits sedan 2008 och genomgick en större revision 2013–2014, varefter upplägget har varit stabilt utöver mindre förändringar inom programmets kurser.

Programmet följer det högskoleövergripande verksamhetsutvecklingssystemet (VUS) som utgår från högskolans strategi och som syftar till att främja kvalitet, förbättring och utveckling. I kärnverksamheten är målen beskrivna i verksamhetsutvecklingsplaner (VUP) på utbildnings- och forskargruppernivå. I en VUP beskrivs hur programområdet har för avsikt att arbeta i relation till högskolans uppdrag samt olika fokusområden såsom studentaktivt långsiktigt lärande, arbetslivsanknytning, forskningsanknuten utbildning, kvalitetsarbete och kvalitetsutveckling, jämställdhet, hållbar utveckling samt breddad rekrytering och breddat deltagande. Dessa planer följs upp årligen genom verksamhetsutvecklingsrapporter (VUR) och verksamhetsutvecklingsdialoger (VUD). Integrerat med verksamhetsutvecklingssystemet är HKRs kvalitetssystem och kvalitetsmodell (se figur 1). Kvalitetsmodellens fem kvalitetsmål utgör grunden för utbildningsutvärderingen. Prorektor, kvalitetsutvecklare och kvalitetskoordinator har det övergripande ansvaret för HKRs kvalitetsarbete.

Figur 1: De fem kvalitetsmålen i kvalitetsmodellen

Övergripande synpunkter

Masterprogrammet i "Integrerad hälsovetenskap" består av elva olika delar, som i sin tur omfattar områdena hälsa (med vinklingar mot omgivande samhälle, det globala perspektivet och hälsoekonomi), ledarskap, kunskapsutveckling och vetenskap (med delarna teori och metodologi, statistik och kvalitativa metoder samt forskningsdesign), därutöver en kurs i utvärdering för förändring samt ett examensarbete. Programmet innehåller således flera viktiga kurser för utveckling av kompetenser inom ledarskap och forskning inom det hälsovetenskapliga området. Tillsammans med det internationella perspektivet utgör denna kursuppbyggnad en styrka men också möjlighet för ytterligare utveckling av programmet. Tanken är att kursdeltagarna ska kunna utveckla och förändra verksamheten på hemmaplan när utbildningen är klar. Detta förutsätter även utvecklingen av en pedagogisk kompetens, något som dock inte berörs. Möjligen kan denna aspekt behöva beaktas. Vi ser här en möjlighet till utveckling av programmet.

I Självvärderingen framkommer det att programmet omfattar områden som hälsa, ledarskap, kunskapsutveckling och vetenskap och att innehållet grundar sig på hörnpelarna hälsa, ledarskap, vetenskap. En svaghet är att distinktionen mellan "hälsovetenskap" och "integrerad hälsovetenskap" är oklar. Vidare är det oklart vad begreppen hållbar kvalitets- och verksamhetsutveckling inom hälso- och sjukvården innefattar samt innebörden av begreppet personcentrering. Här ser vi behov av förtydliganden.

Fokus i programmet är otydligt för bedömargruppen och för de studenter som deltog i intervjuerna i samband med utvärderingen. Information i Självvärderingen bedöms inte vara samstämmig med den information studenterna får i utbildningsplanen. Internationell hälsa som det är beskrivet stämmer inte med lärandemålen. I informationen får det tvärdisciplinära och mångprofessionella perspektivet ett större fokus och där målet i Masterprogrammet är att utveckla kunskaper utifrån en tvärdisciplinär och mångprofessionell kunskapsbas för att initiera och implementera förändringsarbete inom hälsoinriktade verksamhetsområden. Det är olyckligt med en otydlig och missvisande programbeskrivning. För att utbildningen ska vara förståelig för den som funderar på att söka, behöver innehållet, samt vad utbildningen förväntas leda till tydligt framgå. Programbeskrivningen bör också beskrivas tydligt på hemsidan. Risken är annars att studenterna inte riktigt vet vilken utbildning de sökt sig till, något som kan resultera i

onödiga avhopp. I sammanhanget är också en tydlighet i innebörden av för programmet centrala begrepp viktig.

En utbildning bör kännetecknas av en tydlig linje genom titel, kursplaner, innehåll (schema och genomförande av utbildningsmoment), examination, uppföljning och därefter eventuella åtgärder. Vi kan konstatera att här finns en svaghet. Kursplanerna är inte synkroniserade med avseende på utformning vilket bidrar till förvirring. Så till exempel är vetenskapsteorins kursmål inkompleta med avseende på uppdelning i nivåerna kunskap och förståelse, färdighet och förmåga respektive värderingsförmåga och förhållningssätt. Det är rimligt att förmoda att indelning är tillämpbar på aktuell kurs. Oklarheter och bristande överensstämmelse i kursplaner, scheman och examinationsformer försvårar progression och medför att varje kurs fungerar som ett isolat, vilket hotar utbildningens kvalitet och studenternas förståelse av övergripande sammanhang.

Bedömaregruppen ger följande rekommendationer:

- kursplanerna måste synkroniseras och synliggöras,
- centrala begrepp måste definieras,
- fokus i programmet bör tydliggöras,
- överensstämmelse måste uppnås mellan kursplaner, scheman och examinationsformer.

1. Kvalitetsstödjande utbildningsnära styrning

Detta kvalitetsmål har fokus på styrningen av utbildningen och hur den kan vara stödjande för kvaliteten. Organisationen av utbildningen, programrådets roll och hur vidare kvalitetsutveckling ska säkras och genomföras berörs.

Utbildningens organisation

Programmet leds av programområdesansvarig (POA) som samverkar med ämnesföreträdare och avdelningschef, studieadministratör och studievägledare och övriga POA inom fakulteten. Detta är en god princip men den kan behöva ses över och utvecklas, vilket utgör en utmaning. Kursplanerna behöver synkroniseras och progressionen ses över. Blicken behöver lyftas till en strategisk övergripande nivå där programmets roll och förhållande till övriga kurser och utbildningar behöver förtydligas. Detta illustreras av intervjuerna främst med studenterna som inte riktigt såg helheten i programmet eller tanken bakom dess upplägg. Detta kan för övrigt (förutom arbetsinsatsen i sig) tänkas bidra till studentavhopp.

Uppdelningen i kursansvariga och kursexaminatorer är viktig och följer den princip som Universitetskanslersämbetet förordar. Det framgår inte tydligt av Självvärderingen huruvida rollerna är uppdelade, men det har dock visat sig att denna uppdelning är gjord, vilket är föredömligt.

Programrådet

Programrådet ska förnyas. Anledningen till detta framgår inte och dess framtida ändrade uppdrag är också höljt i dunkel. Enligt Självvärderingen ska målsättningen vara att studenterna ska utveckla kunskap och kompetens ... kunna genomföra förändringsarbete ... förberedas för forskarutbildning ... kvalitets- och utvecklingsarbete. I stycket om utbildningens organisation anges primärt hur kunskaper kan bidra till kompetens avseende kvalitets- och verksamhetsutveckling. Det är möjligt det är det primära målet, men frågan är huruvida dessa mål ska rangordnas och hur syftet med programrådets verksamhet ska formuleras. Det kan förefalla som en marginell fråga men om programrådet ska styra utvecklingen av utformningen av det framtida programmet behöver det framgå klart och tydligt vilket uppdrag programrådet har för att det därigenom ska kunna fullgöra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt.

Mikrokurserna har möjlighet att utgöra ett värdefullt komplement i utbildning även om det är svårt för internationella att studenter att medverka på plats. Hur detta ska lösas så att alla studenter ges likvärdiga förutsättningar framstår som ett möjligt hot men förhoppningsvis också som en utmaning att lösa. Dessa kursers roll i det framtida upplägget behöver ses över och klargöras, så att de kan bidra till studenternas lärande; t ex för inblick i olika vetenskapliga metoder samt för att öka programmets attraktionskraft.

Kvalitetsutveckling

Kursvärderingarna lämnas digitalt och svarsfrekvensen ligger på ca 50 %, en nivå i linje med vad som kan förväntas vid denna form av kursutvärdering. Tillsammans med andra erfarenheter från aktuell kursomgång ligger de till grund för en kursrapport som utmynnar i en handlingsplan. Rapporten lämnas till fakultetsnämnden och resultaten bearbetas vid möten och internat.

Infrastrukturen för utveckling av programmet på grundval av framkomna synpunkter är således väl utbyggd och beskriven, och utgör därmed en god grund för det vidare kvalitetsarbetet vilket ses som en styrka. Sannolikt bidrar denna process till en god kvalitetskontroll och utveckling av innehållet inom enstaka kurser, medan däremot de övergripande frågorna rimligen behöver mer utrymme, dvs. programmets principiella uppbyggnad, progressionen mellan kurserna, synkroniseringen mellan presentationerna av kurserna i form av kursplaner etc behöver utvecklas. En viss inkongruens har noterats vad avser dessa aspekter. Det är lätt hänt att de strategiska aspekterna drunknar i mångfalden av de operativa problemställningarna. Här ser vi en svaghet som behöver åtgärdas.

Bedömargruppen ger följande rekommendationer:

- programrådets roll bör förtydligas - rådet bör tydligare beakta de övergripande principerna, vad Mastersutbildningen ska leda till, hur de ingående kurserna bättre kan knytas samman till en enhet med en tydlig progression med bättre synkronisering mellan delarna,

- kursplanerna måste ses över med avseende på programmets principiella uppbyggnad, progressionen mellan kurserna, synkroniseringen av presentationerna av kursplaner.

2. Adekvat stödstruktur för lärande inom utbildningen

Detta kvalitetsmål har fokus på stödstruktur för lärande inom programmet. Självvärderingen lyfter fram en stabil och välmeriterad lärarkår som representerar god ämnesmässig bredd förutom hälsovetenskap (inkluderande omvårdnad och oral hälsa) även sociologi, socialt arbete, kriminologi, nationalekonomi, ledarskap och organisation, samt personal och arbetsliv. Också de professionsrelaterade erfarenhet representerar stor bredd med bland annat sjuksköterska, barnmorska, tandhygienist, journalist, ledare/chef inom privat och offentlig verksamhet, projektledare, coach och verksamhetskonsult.

Samtliga lärare har högskolepedagogisk utbildning och en majoritet har deltagit i högskolepedagogiskt inriktade forsknings- och utvecklingsprojekt. Flera är aktivt involverade i olika internationella europeiska projekt (Erasmus+) där man arbetar med att initiera och implementera förändringsarbeten inom olika hälsoinriktade verksamhetsområden. Dessa projekt bör ses som en tillgång också i undervisningen och därmed som en möjlighet att involvera studenter till exempel för Mastersuppsatser.

Bedömggruppen delar bedömningen beträffande lärarkårens samlade breda och djupa kompetens vilken måste ses både som en styrka och en god möjlighet för utveckling av programmet.

I Självvärderingsrapporten tas också lärardimensioneringen upp. Den tid som lärarna har till sitt förfogande i programmet och dess kurser anses vara i underkant. Bedömggruppen ser detta som ett potentiellt hot mot utbildningens kvalitet, men konstaterar samtidigt att det inte framgår om detta gäller generellt för samtliga utbildningsmoment och kurser eller om det gäller specifika delar av programmet.

Vikten av andra personella resurser som studieadministratör och studie- och karriärvägledare lyfts fram. Dessa funktioner har en central roll i den löpande kontakten med studenterna genom hela deras studietid, företrädesvis av formell karaktär. Studieadministratörerna har kontroll på vilka kurser respektive student går, något som enskilda lärare inte har överblick över. I intervjuerna med studenterna framkommer dock önskemål om utökad kontakt med lärarna via t ex Skype eller Zoom, något som bör ses som en möjlighet att utveckla.

En utmaning som lyfts fram vid antagning till programmet är validering och tillgodoräkning av tidigare studier då en hög andel studenter är internationella; en central och mycket viktig fråga, som potentiellt kan hota rättssäkerheten för studenterna i att inte bli rättvist bedömda utifrån sina kvalifikationer vid antagning. I en väl genomförd validering ligger också möjligheten att minska risken för avhopp under utbildningen. Under intervjuerna framkom

att programledningen upplever frågan som komplex men att man för en nära dialog med antagningsenheten.

Bedömaregruppen ger följande rekommendationer:

- studenter kan involveras i forskningsprojekt där lärare medverkar t ex EU-projekt,
- kontakten mellan lärarna och studenter via t ex Skype eller Zoom bör utökas,
- antagningsrutinerna måste ses över för att säkerställa en rättssäker antagningsprocess.

3. Ändamålsenlig undervisning

Detta kvalitetsmål har fokus på huruvida programmet är ändamålsenlig i relation till examensmål och andra programområdesspecifika mål. Centrala delar i denna del av utbildningsutvärderingen är om det finns en konstruktiv länk mellan student- och läraraktiviteter och övergripande målsättningar samt hur studieaktivitet och självständigt lärande kan möjliggöras. Även strategier för uppföljning och framtagning av utvecklingsrutiner för att säkra en sådan länkning anses centralt inom det aktuella kvalitetsmålet.

Programmet beskrivs som ambitiöst med ett brett innehåll, adekvat för dess inriktning integrerad hälsovetenskap och huvudområde hälsovetenskap. Även studenternas utvärdering tyder på att innehållet är ambitiöst och flera studenter studerar i större omfattning än vad som förväntas vid halvtidsstudier. Var femte student går vidare till forskarutbildning och övriga erbjuds tjänster på positioner där de kan omsätta förvärvade kunskaper, vilket tyder på att utbildningen ger en god beredskap för kommande yrkesinriktning. Innehållet i programmet utgår från ett tvärdisciplinärt perspektiv, vilket kan vara värdefullt för att kunna skapa en bred och fördjupad kunskap inom programmets inriktning integrerad hälsovetenskap.

Under de senaste åren har söktrycket ökat samtidigt som omfattande studentavhopp framförallt under de första terminerna utgör ett hot mot programmet. Utmaningen blir utifrån rådande situation att ta fram en god och långsiktig strategi för ökad rekrytering och genomströmning. Detta för att programmet, som kräver ett lärarkollegium med bred och djup kompetens, ska vara ekonomiskt försvarbart. I samband med att sådana strategier tas fram bör det beaktas att lärarlaget planerar en översyn av programmet i syfte att tydligare relatera det till en forskarutbildning där ett nyinrättat forskarämne inom vårdvetenskap också planeras ingå. En tydligare koppling till ett specifikt forskarämne kan komma att påverka söktryck och rekrytering både positivt och negativt.

Utbildningen är på 120 hp under 4 år, vilket kan innebära ett hot mot kontinuiteten i lärarlaget och utbildningens kvalitet. Hög kompetens och låg personalomsättning inom administration och lärarkollegium visar att detta kan hanteras. Ett stabilt lärarlag ger möjlighet till långsiktigt arbete med utbildningsutvärderingar med förankring och justering av övergripande programmål i konkreta aktiviteter. I arbetslaget finns goda möjligheter att

genomföra förbättringsarbete i syfte att sammankoppla de olika kursernas innehåll i relation till programmets övergripande mål på ett mer ändamålsenligt sätt - ett arbete som ständigt behöver vara levande för att uppnå en attraktiv utbildning med tydlig progression. POA har i detta arbete en viktig ledningsfunktion och behöver ta en mer framträdande roll för att bevaka den övergripande målsättningen i programmets inriktning. Här ser vi en viktig möjlighet till utveckling.

Lärarkollegiet innehar en hög akademisk kompetens inom flera områden; totalt ingår 18 universitetslärare. En svaghet med ett så stort kollegium är risken att några lärare tjänstgör ett litet antal timmar vilket riskerar att begränsa deras möjligheter att aktivt bidra i utvecklingsarbetet av programmet. Det finns också en risk att respektive lärare tar ansvar huvudsakligen för sin kurs och dess interna progression, vilket kan leda till att länken mellan programmets elva kurser försvagas och faller bort. Även här är POAs ansvar för att säkerställa den konstruktiva länken mellan student- och läraraktiviteter samt att beakta de övergripande målsättningarna strategiskt viktig för att programmet ska vara ändamålsenligt.

Bifogad målmatris ger en tydlig bild över länkningen mellan övergripande mål; hur målen förankras i lärandemål och examinationer. Upplägget i programmet har stort fokus på progressen i lärandet och hur studenten kan ta till sig kunskap för ett livslångt lärande. En styrka är att flertalet mål enligt Högskoleförordningen är integrerade i aktiviteter flera gånger under hela utbildningen, både som examinationsuppgift och andra uppgifter. Ett sådant upplägg skapar möjlighet till progression i lärandet, möjlighet till ökad kunskapsinhämtning och reflektion. Det är en styrka att lärarkollegiet har prioriterat och lagt ner tid på att systematiskt arbeta med att tydliggöra innehållet i relation till övergripande mål. I det arbetet har bedömningskriterier arbetats fram. Lärarlaget har arbetat för en gemensam syn i syfte att säkra kriteriernas överensstämmelse med lärandemål och således i förlängningen också med mål i högskoleförordningen. Det förbättringsarbetet och den systematiska genomgång av programmet som har gjorts skapar tydlighet i målen enligt högskoleförordningen och ger lärarlaget underlag för att uppmärksamma behov av förbättringar med avseende på innehåll, progress och möjliga systematiska luckor i studenternas lärande. POAs ansvar för att länka samman de olika kursernas innehåll i relation till programmets innehåll och övergripande målsättning behöver dock förstärkas, vilket är viktigt för både lärare och studenter.

Studenterna får flera gånger under utbildningen möjlighet att genomföra aktiviteter och examineras i förmågan och färdigheten: Att muntligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa (enligt målmatris M5a) men det är oklart i Självvärderingen hur gruppdiskussionerna examineras. Detta mål är inte heller tydligt framskrivet och förankrat i lärandemålen som presenteras för studenterna. Den bristande förankringen av målet kan ses som en svaghet i upplägg av kursinnehåll och leder till svårigheter för ansvariga i programmet att visa på måluppfyllelse. Ansvariga nämner i utvärderingen att aktuellt mål examineras i samtliga kurser, men det valda

upplägget i kombination med det faktum att vissa studieaktiviteter examineras indirekt riskerar skapa en otydlighet för studenterna. Det kan också leda till en risk att studenterna inte tar till sig målets betydelse för en kommande yrkesbana. Vidare kan det försvåra för studenterna att uppnå den medvetenhet och reflektion i komplexa frågeställningar som eftersträvas utifrån det övergripande målet.

En del av kurslitteraturen bedöms föråldrad och ofullständigt beskriven i kursplanerna. Vidare finns det två kursplaner för examensarbete med olika kurspoäng men med identiska kursmål vilket kan skapa otydlighet i förväntningar och måluppfyllelse.

I målmatriken framkommer att flertalet kurser ger studenterna kunskap och förståelse inom huvudområdet dvs hälsovetenskap. Utifrån medskickad målmatriks tycks några av högskoleförordningens mål och de programspecifika målen inte omsättas i lärandemål och i examinationer i lika hög omfattning som övriga mål; att ta ansvar för sin kunskapsutveckling (mål enligt Högskoleförordningen M8); att fördjupa kunskaper inom det av studenten valda forskningsområdet (programspezifika mål kunskap och förståelse M1c-d): att diskutera information, problem och lösningar muntligt samt kunna redogöra för egna ståndpunkter och bedömning (programspezifika mål färdighet och förmåga M5a); att ta ansvar för sin kunskapsutveckling inom hälsovetenskap (programspezifika mål värderingsförmåga och förhållningssätt M8). Detta är mål som alla kan anses viktiga för studentens möjlighet att självständighet ta ansvar för sitt livslånga lärande, för kunskapsinhämtning och för att kunna kommunicera förvärvad kunskap muntligt till andra, dvs mål som är framåtriktade och som handlar om kompetensutvecklingen efter fullgjord utbildning. Inom dessa mål finns det utrymme för utveckling av mer interagerande aktiviteter, alternativa lärandemål och examinationer som utmanar gruppdynamik och diskussioner. Dagens upplägg där länken mellan mål och aktiviteter är otydlig och där några mål berörs enbart i låg omfattning under utbildningen kan försvåra progressionen i aktuella moment och måste därför ses som en svaghet. Det finns också en risk när momenten är otydliga, att ansvariga missar att ta vara på de tvärdisciplinära och mångprofessionella kunskaper som finns inom studentgruppen, kunskaper som kan bedömas vara viktiga för kunskapsbildande inom integrerad hälsovetenskap. I samstämmighet med vad som framkommer i Självvärderingen, är muntliga studieaktiviteter en utmaning i internationella utbildningar, där alla studenter inte har engelska som modersmål och där tidszoner påverkar möjligheter till samtidig närvaro och diskussion. Studenterna har också en önskan och tar upp som en förbättringsåtgärd i programutvärderingen mer samarbete sinsemellan. Här ser vi stora möjligheter till utveckling.

Programmet har inriktningen integrerad hälsovetenskap utifrån en tvärdisciplinär och mångprofessionell kunskapsbas. Upplägg och innehåll tyder på kunskapsbredd och en god progression, genom ökad komplexitet i uppgifter, ökad självständighet i kunskapsinhämtning och ökade metodkunskaper i syfte att kunna genomföra forskning och utvecklings/kvalitets/förändringsarbete under utbildningen. Programmets ämnesteoritiska innehåll bygger på

flera olika perspektiv vilket är en styrka men progressionen i själva inriktningen av programmet (integrerad hälsovetenskap) och dess huvudområde (Hälsovetenskap) framträder inte tydligt. Självvärderingen antyder detta då ansvariga lyfter fram svagheter att studentens kunskapsutveckling inom ramen för integrerad hälsovetenskap är otydlig och inte examineras i tillfredsställande grad; en brist som kan leda till att studenternas önskade progression inom huvudområdet inte blir tydligt för vare sig lärare och eller studenter. Sammanfattningsvis, programmets kurser innehåller överlag lärandemål med god länkning till aktiviteter och en ökad grad av komplexitet vilket skapar goda förutsättningar för progression i lärandet, men komplexiteten i innehållet riskerar att bygga snarare på metod och metodval än på komplexiteten i integrerad hälsovetenskap utifrån ett tvärdisciplinärt perspektiv.

Bedömaregruppen ger följande rekommendationer:

- inriktningen integrerad hälsovetenskap i relation till huvudområdet hälsovetenskap måste tydliggöras.
- progressionen i huvudområdet hälsovetenskap i programmet integrerad hälsovetenskap måste tydliggöras.
- olika kursers innehåll i relation till programmets övergripande mål måste tydliggöras.
- grupp- och studieaktiviteter bör utvecklas för att tydliggöra länken mellan högskoleförordningens mål 5, lärandemål, och studentaktiviteter.
- POAs roll i utveckling av och det övergripande ansvaret för programmet måste tydliggöras.

4. Studenter med relevant yrkesberedskap – utbildningens resultat

Kvalitetsmodellens fjärde mål lägger fokus på utbildningens resultat gällande studenternas faktiska kompetens, antal uttagna examina samt studenternas upplevelser av utbildningen och deras personliga utveckling.

Studenternas faktiska kompetens

Utbildningen ska vara forskningsförberedande, vilket i Självvärderingen beskrivs genom att av 19 tidigare studenter som svarade på alumn-enkät 2019 hade 4 studenter (21 %) påbörjat forskarutbildning. Dessutom har flera av examensarbetena blivit publicerade i internationella vetenskapliga tidskrifter med peer review. I Självvärderingen beskrivs vikten av att tydliggöra kopplingen till forskarutbildningen inom området "Personcentrering för hälsa och välbefinnande", vilket motiverar en översyn av samtliga kursplaner i syfte att knyta an till personcentrering i relevanta kurser. Under intervjun med ledningen bekräftas behovet av en sådan översyn. Det skulle kunna stärka relationen till forskarutbildningen och därmed vara en styrka för programmet.

Självvärderingen lyfter fram behovet av personal inom hälso-och sjukvårdssektorn med kvalificerad kompetens för att kunna bedriva utveckling- och förändringsarbete. En styrka i programmet är dess arbetslivsperspektiv med genomgående fokus på utveckling,

utvärdering och ledarskap. Enligt alumnundersökningen, som det refereras till i Självvärderingen, fick 79 % (15 studenter) efter genomförd utbildning ledarskaps-/utvecklingsansvar. Det är dock oklart hur många som hade sådant ansvar även innan påbörjat utbildning. Under intervjuerna med lärarna framkom att det finns en klar uppfattning om att det av studenterna som slutför utbildningen finns flera som går vidare karriärmässigt och erhåller ledarpositioner.

För att facilitera så att studenterna har möjlighet att uppnå kunskaper och kompetenser utifrån en tvärdisciplinär och mångprofessionell kunskapsbas för att initiera och implementera förändringsarbete inom hälsoinriktade verksamhetsområden är det ett genomgående inslag i flera kurser att varva teoretiska uppgifter/frågeställningar med praktiska utmaningar från det egna arbetslivet – vilket hänvisas till som ”sandwichmodellen” i Självvärderingen. Vi ser denna metod som en möjlighet och en styrka i syfte ge studenterna goda förutsättningar att omvandla teoretiska kunskaper från utbildningen till relevant och praktiskt användbar kunskap inom eget arbetsliv. I vissa kursplaner (tex ”perspektiv på hälsa och samhälle” och ”kunskapsutveckling vid mångprofessionella arbetsplatser”) beskrivs även verksamhetsförlagd utbildning (VFU) som en del i kursen. Det framkom dock under intervjun med studenterna att detta var ett obekant inslag i utbildningen för dem. Under intervjun med ledningen framkom att det inte rör sig om VFU i en traditionell bemärkelse utan att man syftar på denna sandwich-modell där uppgifter är förankrade i egen verksamhet. Det kan vara lämpligt att fundera på att ge detta utbildningsmoment en annan beteckning för att undvika missförstånd.

Studenterna som intervjuades bekräftade att de överlag, genom utbildningen, fick verktyg för att arbeta med förbättringar inom den egna verksamheten. De ansåg att kurserna och litteraturen var av god kvalitet men inte alltid relevanta och användbara i relation till det egna arbetslivet. Här är det viktigt att vara medveten om att hälso- och sjukvårdssystem samt organisation och styrning av dessa fungerar olika i en internationell jämförelse. Här kan finnas ytterligare anledning till tidiga avhopp dvs att studenter upplever kurslitteratur och - innehåll mindre relevant i den egna hälso- och sjukvårdskontexten. Studenterna gav även uttryck för att de önskade möjligheter att skapa sociala nätverk under utbildningen både med andra studenter men också med arbetsmarknadsrepresentanter vilket upplevdes som svårt då utbildningen mestadels är webbaserad.

Ett övergripande utbildningsmål är att studenterna ska uppnå kunskaper och kompetenser utifrån en tvärprofessionells och mångprofessionells kunskapsbas. Under intervjun framgick att det uppskattades att få dela erfarenheter med andra från annan professionell bakgrund och annan kultur. I grupparbeten där det skulle funnits möjlighet för sådant erfarenhetsutbyte upplevde studenterna dock att fokus helt var inriktat på uppgiften. De uttryckte därför en önskan om gruppuppgifter som kunde inkludera dessa aspekter. Forum för erfarenhetsutbyte finns i en del kurser men är då frivilliga vilket innebär risk för ett lågt engagemang. En möjlighet är att utveckla stöd och struktur både i enskilda kursmoment men

också i programmet som helhet i syfte att förbättra möjligheten till interaktion mellan studenterna

Uttagna examina

Antalet uttagna examina är lågt i förhållande till antalet antagna studenter. Från år 2015 till år 2019 tog 23 studenter ut sina examina. Mellan 58 % och 73 % avslutar sina studier mellan termin 1 och 3. Bortfallet bedöms i Självvärderingen troligen bero på att de flesta kombinerar masterstudier med heltidsarbete alternativt att studieavgiften för internationella studenter upplevs som hög. En analys av vad bortfallet beror på hade varit önskvärd i syfte att identifiera orsaker samt åtgärder för att minska detta, till exempel om det finns en koppling mellan den geografiska fördelningen av studenter på programmet och de som hoppar av.

Studenternas upplevelser av utbildningen och deras personliga utveckling

En styrka är att distansutbildning på halvfart innebär flexibilitet, som möjliggör att kombinera arbete med studier. En del studenter upplever ett bra stöd från lärarna som är flexibla och dedikerade. Samtidigt upplever andra distansutbildning som en svaghet där mer kontakt med lärare, utökad samarbete och interaktion mellan studenterna samt möjlighet till fysiska möten önskas. Detta bekräftas under intervjuerna med studenter och lärare där det framkommer en blandad uppfattning om programmets upplägg som distansutbildning. För att tillmötesgå de studenter som är i behov av interaktion och stöd från både lärare och andra studenter bör olika strategier utvecklas tillsammans med studenterna. Forum och plattform för online-interaktion kan med fördel användas för att öka känslan av gemenskap och tillhörighet.

Alumnundersökningen lyfter kritiskt tänkande, akademiskt skrivande och självdisciplin samt förbättrade färdigheter i engelska och IKT som aspekter av den personliga utvecklingen. Under intervjun med studenterna framkom att, för att öka relationen till arbetslivet, önskas fler inslag med yrkesverksamma, som arbetar med frågeställningar med relevans för den aktuella kursen. Det framkom även önskemål om fler inspelade föreläsningar och uppdatering av befintliga inspelade föreläsningar.

Bedömargruppen ger följande rekommendationer:

- begreppet personcentrering kan förtydligas inom programmet,
- syftet med "sandwich-modellen" bör specificeras för studenterna vilket innebär att VFU-begreppet bör bytas ut mot något som bättre motsvarar utbildningsmomentets innehåll,
- analys av bortfallet mellan termin 1 och 3 måste genomföras för att kunna ta fram en åtgärdsplan,
- beskrivningarna av utbildningens mål och innehåll samt förväntningar och krav bör förtydligas,

- uppföljningar av studenterna framtida karriärvägar bör genomföras mer systematiskt,
- kursmoment som inkluderar erfarenhetsutbyte mellan studenter måste vara obligatoriska.

5. Långsiktigt avtryck i omvärlden – utbildningens långsiktiga effekter

Kvalitetsmålet syftar till att programmet ska vara eftertraktat och väl ansett bland aktörer i omgivningen. Följande aspekter har identifierats:

I VUP står det att Masterprogrammet i integrerad hälsovetenskap *”ska vara ledande och efterfrågat utifrån arbetslivets behov av personer som exempelvis kan vara framtidens ledare och kvalitetsutvecklare”* men detta framgår inte av programöversikter, utvärdering och kursplaner. Vid fråga till ledningen kunde man inte svara på varför detta inte gjorts. Vidare medgavs att om det inte står i programöversikten så diskuteras det inte heller på kursnivå. Detta är svaghet som bör åtgärdas för att programmets framtida relevans för samhället ska kunna bibehållas och stärkas.

Programmet har under senare år haft ett ökande söktryck som programledningen och lärarna menar beror på att programmet verkat ett antal år, att studenter som examinerats varit nöjda och marknadsfört programmet samt att ett flertal av programmets lärare deltar i olika EU-projekt som syftar till genomförande, spridning och implementering av förändringsarbete inom hälsosektorn. Detta bör vara en fortsatt möjlighet för programmet att utvecklas. Bra är även att antalet förstahandssökande har stigit under senare år. Andelen kvinnor är i majoritet vilket följer den allmänna trenden för program inom hälsoområdet såväl i Sverige som globalt.

Programmet har ca 50 % svenska studenter och resterande från Asien och Afrika, företrädesvis från Högskolans partneruniversitet. Ett flertal av programmets lärare är aktiva i olika EU-projekt vilket, enligt Självvärderingen, lett till att programmet blivit känt. Programmet har trots detta inte så många studenter från vare sig övriga nordiska eller EU-länder, något som är en svaghet. Sammantaget ifrågasätter vi hur känt programmet egentligen är. Programledningen säger, vid förfrågan, att en internationell benchmarking gjorts *”för ett antal år sedan”* och att det då endast fanns något enstaka liknande program. Det är en stark rekommendation att programledningen ånyo gör en benchmarking samt att en marknadsföringsstrategi tas fram.

Studenternas anställningsbarhet är, som angetts i Självvärderingen, svår att bedöma då de flesta redan innehar heltidsanställningar. Det faktum att 80 % av dem som besvarat en alumn-enkät erhållit ledar-/chefsbefattningar (15), och resterande gått vidare till forskningstjänster stödjer antagandet att anställningsbarheten är god. Detta är således en styrka för programmet. Att söktrycket ökat markant de senaste åren kan vara en indikator på att utbildningen har relevans sett till omvärldens behov. I Självvärderingen anges att det faktum att studenternas medelålder vid antagandet är 43 år samt att de erhåller lednings-

eller utvecklingsansvar är en god förutsättning att programmet bidrar till ett bestående avtryck i omvärlden. Till detta måste dock anföras att för närvarande utexamineras 5 studenter per år vilket är en svaghet och potentiellt ett hot mot programmets framtid.

Att programmet har hög samhällsrelevans är tydligt sett mot att hälso- och sjukvården såväl i Sverige som internationellt genomgår en stor omstrukturering. Detta utgör en möjlighet för programmet eftersom det innebär en större fokusering på hälsa och prevention vilket programmet fokuserar på. Sjukvården kommer att möta nya utmaningar globalt både i form av "communicable diseases" som pandemier eller multiresistenta bakterier och i form av "non-communicable diseases" som t ex diabetes och psykisk ohälsa på grund av livsstilsfaktorer. Det ställer krav på ett dynamiskt och anpassningsbart ledarskap och där kommer denna typ av program att ha en viktig roll bland framtidens utbildningar. Det framkom dock en intressant reflektion under intervjuerna att det idag finns en hög grad av omognad inom de flesta länders regeringar kring behovet av denna typ av styrning.

Bedömaregruppen ger följande rekommendationer:

- i programöversikterna måste ambitionen klart framgå att programmet ska vara ledande och efterfrågat utifrån arbetslivets behov av personer som kan vara framtidens ledare och kvalitetsutvecklare inom hälso- och sjukvård,
- en benchmarking bör genomföras och en marknadsföringsstrategi baserad på denna bör läggas upp för att säkra programmets framtid,
- marknadsföring mot potentiella studenter från de övriga nordiska- och EU-länderna bör intensifieras.

Sammanfattning

En utbildningsutvärdering av Masterprogrammet "Integrerad Hälsovetenskap" har genomförts. Denna bygger på programmets Självvärdering samt tillhörande bilagor. Utvärderingen har skett med hjälp av SWOT-analysens fyra dimensioner. Såväl svagheter som styrkor, möjligheter och hot har identifierats. I Självvärderingens sammanfattning uttrycks behov av utveckling och förändring inom en rad områden som bedömaregruppen också uppmärksammat. Vi vill till detta lämna följande sammanfattande kommentarer.

Den låga genomströmningen utgör det betydande hotet mot programmet. Till svagheterna hör även oklarheter beträffande de för programmet centrala begreppen "hälsovetenskap" och "integrerad hälsovetenskap" vilka saknar definitioner och avgränsningar. Vidare saknas en tydlig röd tråd mellan olika kurser, vilket sammantaget skapar en otydlighet i programmets profil och leder till svårigheter med avseende på progression i lärandet

Till styrkorna hör den breda och akademiskt höga kompetensen bland lärarna. Denna kan också ses som en god möjlighet och förutsättning för att utveckla programmet. Vidare innebär programmets samhällsrelevans för hälso- och sjukvården en styrka där utsikterna att attrahera fler studenter ses som en stor möjlighet. Till möjligheterna ser vi även goda förutsättningar för en ökad kommunikation mellan lärare och studenter samt att POAs roll i

utveckling av och det övergripande ansvaret för programmet kan förtydligas. Programmet och lärarkollegiets systematiska arbete ligger väl i linje med HKRs modell för kvalitetsutvecklingsarbete. Vidare noteras att ledning och lärare har en god medvetenhet om möjliga utvecklingsområden.

Sammantaget bedöms att, även om det finns brister med avseende på den successiva progressionen och kopplingen mellan ingående kurser, har programmet ett stort värde både ur ett nationellt och internationellt perspektiv för framtidens hälso- och sjukvård. Globalt kommer sjukvården att möta nya utmaningar både i form av "communicable diseases" och i form av "non-communicable diseases", som ställer krav på ett dynamiskt och anpassningsbart ledarskap. Vi ser därför en betydande roll för programmet bland framtidens hälso- och sjukvårdsutbildningar. Forskning inom det hälsovetenskapliga området är en annan viktig förutsättning, något som programmets utformning ger goda förutsättningar för.

Baserat på de reflektioner och rekommendationer som vi lämnat i denna rapport hoppas vi kunna bidra till programmets utveckling. Med tanke på bredd och djup i den kompetens som lärarkollegiet besitter samt med de insikter som man tillsammans med ledningen har om potentiella utvecklingsområden är vi övertygade om att Masterprogrammet i hälsovetenskap kommer att kunna utvecklas och stärka sin ställning som tvärvetenskaplig och mångprofessionell utbildning på avancerad nivå inom hälso- och sjukvårdsområdet.

Bilaga 1 Tidsplan

Tidsplan utbildningsutvärdering master i integrerad hälsovetenskap (fastställd i fakultetsnämnden)

Aktivitet	Tidpunkt
Första mötet i bedömargruppen	18 februari
Bedömargruppen får självvärdering samt annat underlag	1 april
BG läser, tas ställning till kompletterande material, börja skriva, zoom	14 april
Frågor inför lärosätesintervjuer till Elisabet	21 april
BG bestämmer om frågor inför intervjuer, bolla texter, zoom kl 13.30 – 15.00	29 april
Bedömargruppen genomför lärosätesintervjuer på plats kl 10.00 – 16.00	11 maj
Alla skickar sina delar till ER som sammanställer i ett dok	20 maj
Zoom möte 9.00 -12.00 för att gå igenom hela rapporten	25 maj
Preliminärt bedömarutlåtande (utvärderingsrapport)	1 juni
Eventuella sakfel kommenteras och skickas till bedömargruppen	15 juni
Ett definitivt bedömarutlåtande (utvärderingsrapport) fastställs och delges	30 juni
Återföringsmöte mellan bedömargruppen, fakultetsnämnd och POA	18 augusti